

Hulladékcsökkentő
kisokos

KukaDiéta

Fejre állt a világ...

Közelítsük meg a hulladékproblémát onnan, hogy az a fogyasztói társadalom egyenes következménye. A reklámok, plázák, akciók világa folyamatosan arra sarkall bennünket, hogy vásároljunk. Akkor is, ha nincs szükségünk éppen semmire. Ez maga a pazarlás: a felesleges holmit kidobjuk, hulladék lesz. Magyarországon minden egyes ember évente 400-500 kg körüli mennyiséggel járul hozzá a környezetszennyezéshez, és ez a szám a háztartásokban minden évben nő.

Mindezek tetejébe elszakadtunk a valóságtól: lassan már nem tudjuk, hogyan kell növényeket termeszteni, állatokat tartani, varrni, javítani, ellátni magunkat. Rá vagyunk utalva a boltokra – többnyire a multikra. A fogyasztói társadalomban az határoz meg téged, hogy mid van. Attól vagy valaki, hogy nagy az autód, jókora a házad és rengeteg divatos ruhád, ékszered, elektromos kütyűd van. Közben meg az egyik legboldogtalanabb ország vagyunk, a bizalom hiánya olyan magasra hágott, hogy már a családokon belül sem működnek rendesen az emberi kapcsolatok – már ahol van még valódi család...

A hulladékos hierarchia

A törvény szerint környezetvédelmi szempontból legjobb, ha eleve nem képzünk hulladékot, legrosszabb, ha képzünk és azt lerakják vagy elégetik. Az újra és újra használt tárgyak, csomagolások kímélőbbek, mint az eldobhatók, még akkor is, ha azokat szelektíven gyűjtjük és újrahasznosítják.

Ne ámítsuk magunkatazzal, hogy a szelektív gyűjtés mindenre megoldást nyújt, mert nem így van. Annak csak akkor van értelme, ha tudatosan törekszünk az újrahasznosított termékek választására. Másrészt a hulladék is üzlet, és ha éppen jó a világpiaci ára, bizony még ösztönözhetnek is bennünket a fokozott hulladéktermelésre az ott működő szereplők. A lényeg tehát az átgondolt, pazarlástól mentes, tényleges szükségleteinken alapuló fogyasztás.

Nulla hulladék – Lehetséges?!

A közeljövőben nem valószínű, de egy ideális állapotként, elérődő célként ott lebeghet a szemünk előtt. A hulladékügy ugyanis kikerült a közszolgáltatók és az állam kizárolagos hatóköréből. A hulladékgazdálkodás ma már otthon kezdődik: minden egyes ember egyéni felelőssége, hogy eleve ne keletkezzen hulladék. A közös gondolkodásba pedig a társadalom számos csoportját be kell, be lehet vonni. A gondolatokat sem szűkíthetjük le csak a hulladékkezelési módokra, helyette, mellette kreatív tanulásra, közösségepítésre, önellenlátásra, önrendelkezésre kell törekednünk. Kezünkbe kell vennünk a saját és környezetünk sorsát.

A nulla hulladék célkitűzés nem technológiai megoldás vagy szolgáltatás, inkább egy újszerű gondolkodásmód és életstílus. Úgy éljük minden napjainkat, hogy minden döntésünk nél mérlegeljük, annak milyen hatása van és lesz a környezetre.

A nulla hulladék nemzetközi definíciója:
A nulla hulladék célkitűzés egyszerre jövőkép és gyakorlati iránymutatás egy olyan életmód kialakításához, ahol – a természetben zajló fentarttható körforgás mintájára – nem keletkezik végleges hulladék, mert minden, a folyamatokból kilépő anyag egy másik helyen felhasználható erőforrásként jelentkezik.

A nulla hulladék jegyében úgy tervezük a termékeket, és úgy működtetjük a folyamatokat, hogy összességében csökkenjen a hulladék mennyisége és veszélyessége. Ebben a szemléletben nem eltemetjük vagy elégetjük az erőforrásokat, hanem megőrizzük és hasznosítjuk azokat. A nulla hulladék megvalósításával megszűnik a bolygó, az emberiség, az állatok és a növények egészségét veszélyeztető – talajba, vízbe, levegőbe történő – kibocsátás.

Tíz lépés a hulladékcsökken-tésért

Gyorsan bővül azok tábora, akiknek az életében a környezet védelme fontos szempont, hiszen egyre nyilvánvalóbb összefüggések bizonyítják, hogy elővigyázatos hozzáállásunkkal végső soron saját és családunk egészségét védjük. Nem kell ahhoz túlzásokba esnünk, hogy környezettudatosabbak legyünk. Íme, néhány olyan apró trükk, ami nem követel nagy áldozatot, segítségükkel azonban zölddé varázsoljuk háztartásunkat, kevesebb szemetet termelünk, tudatosabban fogunk fogyasztani, és még meg is takarítunk.

1. Viszek magammal bevásárlólistát, vászontáskát vagy kosarat.

Felmérések bizonyítják, hogy a vásárlások 40 százalékát a boltban – többnyire a reklámok hatására – rögtönözzük, ennyi felesleges fogyasztástól kímélhetjük meg pénztárcánkat, ha bevásárlólistát készítünk. Ma már pénzbe kerül a nejlonzacskó, mégis sokan még mindig veszik, és utána ki is dobják, pedig csupán annyira lenne szükség, hogy magunkkal hordjunk egy vászonszatyrot.

**<http://www.zoldzug.hu>
<http://www.zoldbolt.hu>
<http://www.zoldpolc.hu>**

2. Laposra taposom, és szelektíven gyűjtök.

Ez alapvető feladatunk, de csak a hulladékunk kis részére nyújt megoldást. Az új szabályozás értelmében a gyűjtőszigetes rendszerrel fokozatosan át fogunk témi a házhoz menő szelektív gyűjtési rendszerre, amikor a háztartásokban, társasházakban már eleve külön gyűjtünk bizonyos hulladékokat. Ennek hatásfoka a kényelem miatt sokkal magasabb. Ezen kívül keressük az egyre szaporodó hulladékudvarokat is.

<http://www.szelektivinfo.hu>
<http://www.humusz.hu/gyik>

3. Komposztálok.

A módszernek nincs költsége, csak a megfelelő ismeretek kellenek ahhoz, hogy egy a kertben felállított komposztálókeretbe miből mennyit dobhatunk bele. Nemcsak kertes családi házban megoldható, ma már itthon is egyre több társasház kezdte meg a közös komposztálást. A keletkező magas tápanyagértékű humusszal megspórolhatjuk a műtrágyák, tápok és virágföldek költségét.

<http://www.komposztalj.hu>

<http://www.komposztmester.hu>

<http://www.srike.eu>

4. Megjavítatom, újra használom.

A túltermelés és a fogyasztási kényszer miatt lett divat, hogyha valami elromlik, akkor azt kidobjuk. Ezt a pazarlást kerülhetjük el azzal, ha már vásárláskor olyan jó minőségű terméket veszünk, ami javítható, van hozzá alkatrész és szervizhálózat. Az újrahasználatnak csak a kreativitásunk szab határt, mert egy tárgynak rengeteg funkciója lehet azon kívül, amit a gyártók kitaláltak neki, lásd a befőttes üvegből készült mécsestartót.

<http://javitomuhelyek.humusz.hu>

<http://www.vatera.hu>

<http://www.jofogas.hu>

<http://www.olx.hu>

<http://www.antikvarium.hu>

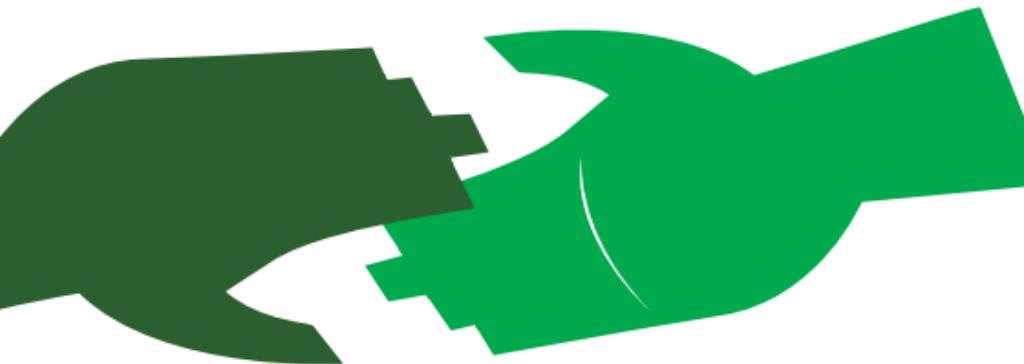
5. Elcserélem, továbbadom.

Csináljunk félévente lomtalanítást otthonunkban, nézzük át, hogy melyek azok a tárgyak, amelyek épekként, de mégsem használjuk. Ezeket cseréljük el a családi programnak is kiváló cserebere börzéken. Mutassunk példát gyerekeinknek, barátainknak azzal, hogy elajándékozzuk vagy adományként továbbadjuk a számunkra már felesleges tárgyakat.

<http://www.tulsokcucc.hu>

<http://www.humusz.hu/adomany>

<http://www.elelmiszerbank.hu>

6. Piacon vásárolok, támogatom a helyi kereskedelmet.

A friss áru önmagában meggyőző, de a hazai termelőktől való vásárlással magunk is segítjük a munkahelyek megőrzését. A választásunk így környezettudatos, hiszen a rövidebb szállítás, tárolás kevesebb szennyezéssel jár. A helyi élelmiszer gyorsabban kerül az asztalunkra, nem kell annyi tartósítószer. Minél kevésbé feldolgozott az áru, annál jobb.

<http://www.humusz.hu/humusz-batyu>

<http://www.elotiszaert.hu>

<http://www.biokultura.org>

<http://www.helyipiac.hu>

<http://www.naturhalo.hu>

<http://www.jovomeno.org/termekek>

<http://www.haziszorp.hu>

<http://www.szatyorbolt.hu>

<http://www.gazdapiac.com>

<http://www.mozgopiac.hu>

7. Keresem az újrahasznosított termékeket.

A szelektív gyűjtésnek kizárolag akkor van értelme, ha az abból készült újrahasznosított termékeket vesszük. Ha tehát az első lépést megtettük, akkor tegyük azért, hogy az anyagok körforgásban maradjanak, és ne a hulladéklerakókon, égetőkben szennyezzék a környezetet. Külföldön az újrahasznosított dizájntermékek a legdivatosabbak közé tartoznak.

<http://www.hulladekboltermek.hu>

<http://www.yagayaga.hu>

<http://www.boltmuhely.hu>

<http://www.medencecsoporthu>

8. A visszaválthatót választom.

A betétdíjas termékek csaknem teljesen eltűntek a polcokról, pedig ezzel a rendszerrel elkerülhetjük a felesleges vásárlást és hulladéktermelést. Ha visszaváltható csomagolást, azaz betétdíjas sörös, boros, szörpös üveget választunk, akkor a csomagolás árát visszakapjuk, amit egyébként az eldobható csomagolásnál is kifizettetnek velünk. Utóbbit gyakorlatilag a kukánknak vesszük. Nagyon nagy a különbség abban, hogy mi lesz a sorsa annak az üvegnek, amelyet visszaváltanak: újrahasznosítják vagy újratöllik. Utóbbi sokkal kedvezőbb.

<http://www.humusz.hu/betetdij>

<http://www.zoldovezet.info>

9. Könyvtárba és kölcsönzőbe járok.

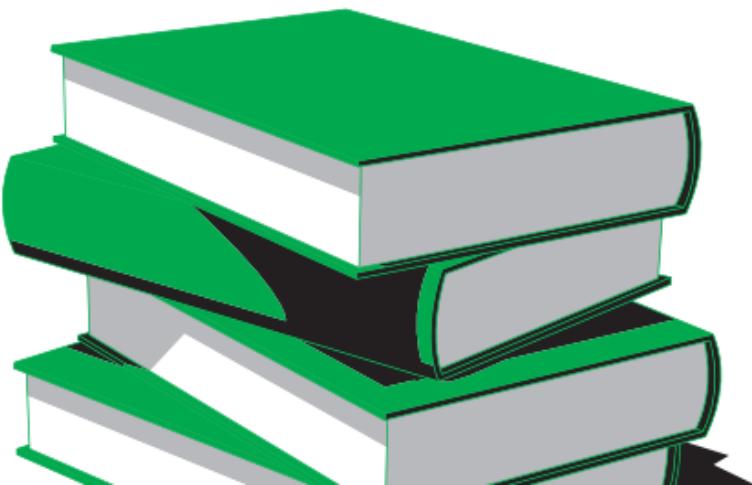
A közösségi, közös használatról van itt szó. Az egyenként megvásárolt sok száz ugyanolyan tárgy helyett később csak egyetlen hulladék fog keletkezni így. A kölcsönzők mellett ajánljuk mindenkinnek a figyelmébe a könyvtákat is. Saját, ritkábban használt tárgyainkat – fünyíró, létra, szerszámok stb. – osszuk meg másokkal!

<http://www.fszek.hu>

<http://www.konyvkolcsonzo.hu>

<http://kolcsonzo.lap.hu>

<http://www.szellemlovas.hu>

10. Csökkentem a postai levélszemetet.

A papírhulladék tetemes része postai reklám-anyag. Társasházban legyen egy közös gyűjtőhelyük, gondoskodjunk a szelektív gyűjtésükről, ragasszunk ki elutasító matricát a postaládára. A direkt marketing ellen védelmet nyújt személyes adataink titkosítása (Id. Nyilvántartó). A nyereményjátékoknál olvassuk el az apró betűs részt, mert ott vállaljuk, hogy elárasszanak bennünket reklámmal.

<http://www.nyilvantarto.hu>

<http://www.humusz.hu>

<http://www.akciosujsag.hu>

Nulla hulladék program

A Humusz 2008-ban indította el Nulla Hulladék Programot. Célunk, hogy minél több csoporttal együtt dolgozzunk egy olyan rendszer kialakításáért, amelyben nem keletkezik végleges hulladék úgy, hogy közben fenntartjuk a jól-létet. Keressük és terjesztjük a jó gyakorlatokat a hulladék megelőzésére, illetve az ezt kiegészítő más hulladékcsökkentő módokat is népszerűsítjük, így a komposztálást, az újrahasználatot és az újrahasznosítást, ebben a sorrendben. Szólunk a lakossághoz, az iskolákhoz, az önkormányzatokhoz, a kormányzathoz és köszolgáltatókhöz, a tudományos szereplőkhöz és a médiához.

**HUMUSZ
szövetség**

Ugyanebben az évben hívtuk életre Nulla Hulladék Hálózatunkat, amely civil szervezetek, intézmények csoportosulása. A közös pont, hogy minden tag kiemelten kezeli a hulladékcsökkentés ügyét, és lehetőségeihez mérten minden megtesz ezért a helyi hatókörzetében. A több mint 50 tagot számláló hálózatból a kiadvány tartalmával kapcsolatban az olvasóhoz legközelebbi szervezet elérhetőségei itt találhatók:

Humusz Szövetség
Cím: 1111 Budapest, Saru u. 11.
Telefon: (06) 1/386-2648
Fax: (06) 1/279-1844
Drótposta: humusz@humusz.hu
Honlap: www.humusz.hu
Adószámunk: 18529904-2-43
Térkép: <http://www.humusz.hu/humuszhaz>

Impresszum
Írta, szerkesztette: Graczka Sylvia
Grafika, tördelés: Zékány Krisztina

Felelős kiadó: Graczka Sylvia,
a Humusz Szövetség elnöke

Kiadja: Humusz Szövetség, 2014.

Ha elolvastad, ne dobd ki, add tovább!
A kiadvány újrahasznosított papírra készült.

Támogató:

EGT és **NORVÉG CIVIL**
Támogatási Alap

ökotárs
alapítvány

 emnet

Kárpátok
Alapítvány -
Magyarország

AUTONÓMIA
ALAPITVÁNY

AKCIÓ!

KELLETT
EZ NEKED???

www.humusz.hu